

“Gedenkt uw leiders...Neemt een voorbeeld aan hun geloof.”

Het blijft verwonderlijk dat wij in ons land het geloof te danken hebben aan evangelizerende monniken, want dat past niet zo bij het beeld dat wij van monniken hebben. Weliswaar leefden Willibrord en de zijnen vanuit een andere monastieke traditie, de Iers-Columbaanse, maar de Regel van Benedictus was hun niet onbekend. En de *stabilitas* is daarvan toch een wezenlijk kenmerk.

In de tijd van Willibrord leefde in Ierland en Schotland een sterk missionaire geest. Het *peregrinare pro Christo*, het pelgrimeren voor Christus, bezielde veel monniken daar. Dat wil zeggen: ze trokken weg uit het eigen land en volk omwille van Christus. Ze gingen vrijwillig in ballingschap, allereerst als een vorm van boetedoening. Ze hadden de status van vogelvrijen. Alles uit liefde tot Christus. De missionering was aanvankelijk slechts bijzaak. Gaandeweg werd het als een goddelijke roeping ervaren om het christelijk geloof in vreemde streken overzee te verkondigen en zo het Koninkrijk van God uit te breiden onder de volken die nog niet van Christus gehoord hadden. Zo kwam Willibrord naar onze streken.

De woorden van Jezus, vlak voor zijn hemelvaart gesproken, zullen daarbij een rol gespeeld hebben: *“Gaaf dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen in de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.”* Nu wij vandaag de heilige Willibrord als de patroon van de kerkprovincie en van ons klooster gedenken, moeten we ons afvragen wat die woorden voor ons, monniken van de 21^e eeuw, betekenen. Immers, de brief aan de Hebreëen houdt ons voor om een voorbeeld te nemen aan zijn geloof.

Wij staan voor de uitdaging van een nieuwe evangelisatie in onze streken. De verworteling van het christelijke geloof in ons volk en in onze cultuur bestaat nog altijd, maar is niet langer vanzelfsprekend. Alom is sprake van een verdamping van het christendom. Hoog tijd dus om opnieuw er op uit te trekken en het evangelie van Christus aan den volke kond te doen. Ook wij worden geroepen om vreugdeboden te zijn. Ook tot ons zijn de zendingswoorden van Jezus vandaag gericht.

Het is dus tijd voor een nieuwe *peregrinatio pro Christo*, een nieuwe pelgrimage voor Christus. Maar mijnsinziens bestaat die voor ons niet in een nieuwe oversteek van de Noordzee. Of het verlaten van de Slangenburg om naar ver weg gelegen streken te gaan. Ons ‘gaan’ wil ik verstaan in de zin waarin Vader Benedictus ons in de Proloog van zijn Regel oproept: *“Laten wij dan onze lendenen omgorden met het geloof en met de trouw in het volbrengen van het goede, en gaan wij dan, geleid door het evangelie, voort op de wegen van de Heer”*.

Onze pelgrimage zal er een van geloofsverdieping moeten zijn. Het geloof van Sint Willibrord moge hierbij ons voorbeeld zijn. In het voetspoor van Abraham trok hij weg uit zijn land, zijn volk en zijn familie. Ook had hij die woorden van de Heer gehoord waar Deze zegt: “Vader,

moeder, vrouw, kinderen, huizen en akkers” achter te laten om Christus te volgen. Dat geloof moeten ook wij ons eigen maken. Ook wij moeten vrijwillig in ballingschap gaan. Vogelvrij durven leven. Wegtrekken uit al die zekerheden en geborgenheden die onze voortgang in de navolging van Christus belemmeren. De wegen van de Heer gaan is voor ons op de eerste plaats een proces van onthechting. Onze pelgrimstocht voltrekt zich niet in de ruimte, door een geografische verhuizing, maar is er primair een van het hart. Het is een reis naar binnen.

Ik moet in dit verband denken aan dat prachtige pelgrimslied dat Psalm 84 is. Het bezingt de vreugde en verrukking van de pelgrim die op weg is naar het huis van de Heer te Jeruzalem. Tegelijk is het een levenslied van de gelovige op zijn aardse pelgrimstocht. En dan staan er die mooie en mysterieuze woorden: *“Gelukkig de mensen die sterk zijn in U, met de pelgrimsweg in het hart [...] van kracht tot kracht gaan zij voort om op Sion voor God te verschijnen.”* Met de pelgrimsweg in het hart, zegt onze vertaling. Een andere vertaling luidt: ‘gelukkig de mensen in wier hart de gebaande wegen zijn.’

Allereerst spreekt dit Psalmvers van de kracht of sterkte die wij in God vinden. Zolang wij vertrouwen op eigen kracht en kunde komen wij bedrogen uit. Onze kracht is in de Heer. Ze komt van de Hem. Geloven is ten diepste prijsgeve van alle eigenwaan en menselijke houvast en al je vertrouwen stellen op Hem. Het is de weg gaan die Jezus vóór ons gegaan is. Hij heeft de weg van de ontleding voor ons gebaad. Hij die Gods gelijke was, maar zich daaraan niet heeft vastgeklampt. Hij die zijn leven heeft gegeven, tot de dood aan het kruis toe. Wat ultieme zwakheid leek is universele kracht gebleken door zijn opstanding uit de dood.

De weg die Christus gebaad heeft is er primair een van het hart. Die weg van ontleding is vol van levenskracht. Zoals de Psalm getuigt: *“ Gaan zij door een laagte van dorre woestijngroei, een oase scheppen zij daar; de eerste regen valt er weldadig.”* De kracht van de opstanding is het werk van de heilige Geest; de Geest die levend maakt. De pelgrimsweg van het hart is groeien in geloof dat ons leven verrijzenis is uit de dood in de kracht van de heilige Geest. Opstaan uit de dood geschiedt telkens wanneer wij sterven aan onze ik-gerichtheid. Kracht wordt zichtbaar in onze zwakheid wanneer wij wegtrekken uit het land van onze afstamming; wanneer wij vrij worden van onze angst om onszelf onvoorwaardelijk weg te schenken.

“Van kracht tot kracht gaan zij voort om in Sion voor God te verschijnen.” Zo typeert de Psalmist onze levensweg als een groeiproces. Niet onze kracht, maar de van kracht van God die in ons werkt en die ons keer op keer naar de overwinning van de verrijzenis voert. Zo zal ons monastieke leven ook in deze tijd een oase scheppen, ook al gaan we nu door een laagte van schijnbaar dorre woestijngroei. Aan Gods kracht zal het ons niet mankeren. Want de Heer zelf zegt haar ons toe: *“Zie, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld.”*